

Οι αγωνιώδεις τελευταίες στιγμές ενός μωρού μαμούθ

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Ο πάγος της λίμνης επάνω στον οποίο περπατούσε έσπασε και το μικρό πνίγηκε στα παγωμένα νερά

Η άτυχη Λιούμπα ήταν μόλις ενός μηνός όταν πνίγηκε. Στο animation, η εξωτερική της επιφάνεια

Αν Άρμπορ, Μίσιγκαν

Το νεογέννητο μαμουθάκι πρέπει να περπατούσε με τη μαμά του πάνω σε μια παγωμένη λίμνη. Ο πάγος έσπασε και το μωρό έπεσε με το πρόσωπο στη λάσπη του βυθού. Λίγα λεπτά αργότερα, ήταν πλέον νεκρό.

Σαράντα χιλιετίες μετά, οι παλαιοντολόγοι αποκαλύπτουν τις τελευταίες στιγμές της Λιούμπα («Αγάπη» στα ρωσικά), η οποία ανακαλύφθηκε από έναν βοσκό ταράνδων το 2007 στις όχθες ενός παγωμένου ποταμού στη χερσόνησο Γιαμάλ της Σιβηρίας.

Τα βακτήρια που αναπτύχθηκαν στο νεκρό σώμα της παρήγαγαν γαλακτικό οξύ, το οποίο μετέτρεψε τους ιστούς σε ένα είδος τουρσιού και κράτησε μακριά τα πτωματοφάγα ζώα.

Ο σκελετός της Λιούμπα σε εικόνες αξονικής τομογραφίας

Σύμφωνα με μελέτη που παρουσιάζεται στο «Journal of Vertebrate Paleontology», η Λιούμπα πέθανε από πνιγμό όταν εισέπνευσε την παχιά λάσπη. Το άτυχο ζώο «δεν μπόρεσε να πάρει άλλη ανάσα» λέει ο Ντάνιελ Φίσερ, διευθυντής του Μουσείου Παλαιοντολογίας του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν και πρώτος συγγραφέας της δημοσίευσης.

Τα τριχωτά μαμούθ, στενοί συγγενείς των σημερινών ελεφάντων, είχαν εξαπλωθεί στην Ευρασία και τη Βόρειο Αμερική στη διάρκεια της τελευταίας εποχής των παγετώνων, η οποία άρχισε πριν από περίπου 120.000 χρόνια. Εξαφανίστηκαν μυστηριωδώς όταν η θερμοκρασία άρχισε να ανεβαίνει πριν από περίπου 12.000 χρόνια, ίσως λόγω της κλιματικής αλλαγής, ή λόγω της ανθρώπινης παρουσίας.

Η τελευταία μελέτη αφορά τη Λιούμπα και την Κρόμα, ένα θηλυκό μαμούθ ηλικίας 2 μηνών που βρέθηκε σε διαφορετική περιοχή της Σιβηρίας.

CSI Παλαιοντολογία

Οι ερευνητές έλαβαν άδεια να εξετάσουν τα δύο μαμούθ σε αξονικό τομογράφο και να πραγματοποιήσουν περιορισμένες ανατομικές μελέτες.

Και τα δύο ζώα έφεραν μια χαρακτηριστική σκούρα γραμμή στα δόντια, η οποία εμφανίζεται όταν η ανάπτυξη των δοντιών σταματά προσωρινά μετά τη γέννηση. Μετρώντας τα στρώματα ανάπτυξης του σμάλτου από τη γραμμή αυτή μέχρι τα ούλα, η ερευνητική ομάδα προσδιόρισε την ηλικία κατά το θάνατο.

Τόσο η Λιούμπα όσο και η Κρόμα είχαν λάσπη μέσα στην τραχεία, και οι ερευνητές πιστεύουν ότι στην περίπτωση της Λιούμπα η αιτία θανάτου ήταν ο πνιγμός.

Το μαμουθάκι προσπάθησε να βήξει, η λάσπη όμως σφηνώθηκε στους στενότερους αεραγωγούς της προβοσκίδας. Επιπλέον, η Λιούμπα παρουσίασε ενδείξεις του λεγόμενου ανακλαστικού κατάδυσης των θηλαστικών. Όταν το πρόσωπο εκτίθεται σε παγωμένο νερό, ο οργανισμός των θηλαστικών, ειδικά στις μικρές ηλικίες, διοχετεύει περισσότερο αίμα στον εγκέφαλο προκειμένου να τον διατηρήσει ζωντανό όσο το σώμα βρίσκεται μέσα στο νερό.

Η Λιούμπα είχε υψηλά επίπεδα φωσφορικού σιδήρου στους ιστούς του προσώπου

και του εγκεφάλου. Το άλας αυτό σχηματίστηκε μήνες μετά το θάνατο από την αντίδραση φωσφορικών ιόντων από τα οστά με τον σίδηρο που υπήρχε στο αίμα.

Η Λιούμπα πρέπει να έπεσε με το κεφάλι μέσα σε λάσπη, ίσως καθώς περπατούσε πάνω σε μια παγωμένη λίμνη της οποίας η επιφάνεια υποχώρησε.

Στην περίπτωση της Κρόμα, η αιτία θανάτου ήταν πιο δύσκολο να προσδιοριστεί, εν μέρει επειδή το νεκρό ζώο είχε δεχθεί επιθέσεις από πτωματοφάγα ζώα που είχαν φάει την καρδιά και τους πνεύμονες.

Πρέπει πάντως να ήταν υγιής όταν πέθανε, καθώς το στομάχι της περιείχε ακόμα μητρικό γάλα, το οποίο είχε μετατραπεί σε μια μάζα «σαν φρέσκο γιαούρτι». Είχε επίσης σπασμένη ράχη και λάσπη στην τραχεία.

Είναι πιθανό ότι η Κρόμα στεκόταν σε μια όχθη που υποχώρησε, με αποτέλεσμα να πέσει στο ποτάμι, να σπάσει τη σπονδυλική στήλη της και να πνιγεί τελικά στη λάσπη.

Εκτός όμως του ότι αποκαλύπτει τι μπορεί να συνέβη στα άτυχα μαμουθάκια, η μελέτη δείχνει να προσφέρει και νέα στοιχεία για την ανάπτυξη των μαμούθ.

Η Κρόμα είχε μικρότερο εγκέφαλο από τους νεογέννητους ελέφαντες, ένδειξη ότι η κύηση στα μαμούθ είχε μικρότερη διάρκεια σε σχέση με τα σημερινά παχύδερμα.

Πηγή: tovima.gr